

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Kateřiny Horákové a soudců Mgr. Ing. Davida Bokra a JUDr. Michaely Janouškové ve věci

navrhovatelů: a) Mgr. [jméno] [příjmení], narozený dne [datum]

bytem [adresa]

zastoupený JUDr. [jméno] [příjmení], advokátem

sídlem [adresa]

b) Mgr. [jméno] [příjmení], IČO 66245460

sídlem [adresa]

správce konkursní podstaty úpadce INTERNATIONAL INVEST s. r. o., IČO 45475792,

sídlem [adresa]

zastoupený JUDr. [jméno] [příjmení], advokátem

sídlem [adresa]

za účasti: ICOM a. s., IČO 49454676,

sídlem [adresa]

o určení, že se k hlasům akcionáře přihlíží či nikoliv; o vyslovení neplatnosti rozhodnutí jediného akcionáře v působnosti valné hromady ze dne [datum] a určení, že rozhodnutí Mgr. [jméno] [příjmení] ze dne [datum] je rozhodnutím jediného akcionáře v působnosti valné hromady a vyvolává právní účinky, k odvolání navrhovatele a) proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. května 2021, č. j. 75 Cm 122/2019-100,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se mění tak, že se řízení do pravomocného skončení řízení vedeného u Krajského soudu v [obec] pod sp. zn. 70 Cm 2/2016 nepřerušuje.

Odůvodnění:

1. Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným usnesením přerušil řízení do pravomocného skončení řízení vedeného, Krajským soudem v Praze“ (zde se jedná o zjevnou nesprávnost spočívající v chybě v psaní, když z obsahu odůvodnění je zcela zřejmé, že soud prvního stupně měl na mysli Krajský soud v [obec] - pozn. odvolacího soudu) pod sp. zn. 70 Cm 2/2016 (dále jen, „další řízení“).

2. Soud prvního stupně své rozhodnutí odůvodnil s odkazem na § 109 odst. 2 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen, „o. s. ř.“) tím, že v dalším řízení o vyloučení akcií je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu v nadepsané věci. Soud prvního stupně spojil ke společnému řízení vedeném pod nadepsanou spisovou značkou řízení o návrzích navrhovatelů a) a b), které blíže specifikuje, a z nichž se podává, že dne [datum] přijal navrhovatel b) rozhodnutí v působnosti valné hromady účastnice společnosti ICOM a. s. (dále jen, „společnost“), kterým rozhodl jednak o změně sídla společnosti a s tím souvisejícího čl. 2 stanov společnosti, jednak o změně jejích webových stránek a s tím souvisejícího čl. 2 stanov společnosti, dále pak o odvolání navrhovatele a) z funkce předsedy správní rady společnosti ke

dni [datum] a o jmenování [jméno] [příjmení], do funkce předsedkyně správní rady společnosti k témuž dni. Ze shodných tvrzení účastníků se podává, že dne [datum] sepsal správce konkursní podstaty společnosti M. [jméno] [příjmení] do její konkursní podstaty 120 615 ks akcií na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč emitovaných společností, tj. 100 % akcií emitovaných společností. Dále se z nich rovněž podává, že navrhovatel b) již v roce 2006 sepsal do konkursní podstaty úpadce INTERNATIONAL INVEST s. r. o., 54 246 ks akcií na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč emitovaných společností, což činí 44,97 % akcií společnosti. Pro posouzení návrhů navrhovatele a), tj. pro řízení o neplatnost rozhodnutí Mgr. [jméno] [příjmení] i pro řízení o vyslovení, že se k hlasům Mgr. [jméno] [příjmení] nepřihlíží (tedy pro nadepsané řízení) je zcela stěžejní aktivní věcná legitimace navrhovatele a). Navrhovatel a) svou aktivní věcnou legitimaci k oběma návrhům dovozuje ze skutečnosti, že je akcionářem společnosti. Soud prvního stupně z rozsudku Krajského soudu v [obec] ze dne 20. dubna 2021, č. j. 70 Cm 2/2016-307, který dosud nenabyl právní moci, zjistil, že došlo k zamítnutí žaloby navrhovatele a), kterou se domáhal vyloučení akcií ze soupisu konkursní podstaty společnosti. Soud prvního stupně tedy s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. dubna 2009, sp. zn. 29 Cdo 2157/2007, vyslovil závěr, že aktivní věcná legitimace navrhovatele a), jakožto akcionáře, jehož akcie byly sepsány do konkursní podstaty společnosti v úpadku, je k podání návrhu v řízení o neplatnost rozhodnutí Mgr. [jméno] [příjmení] dána po dobu do pravomocného skončení řízení o vylučovací žalobě. Soud prvního stupně proto z důvodu procesní ekonomie nadepsané řízení přerušil do pravomocného skončení řízení o vylučovací žalobě.

3. Proti usnesení soudu prvního stupně podal navrhovatel a) odvolání, navrhuje, aby odvolací soud napadené usnesení změnil tak, že se řízení nepřerušuje.

4. Odvolatel vytýká soudu prvního stupně nedostatečné odůvodnění rozhodnutí, neboť z něho není zcela zřejmé, která konkrétní otázka řešená v dalším řízení může mít pro rozhodnutí soudu v nadepsané věci význam. Má-li se s ohledem na soudem prvního stupně odkazované usnesení Nejvyššího soudu týkat otázky aktivní legitimace, potom se odvolatel domnívá, že přerušování řízení z tohoto důvodu není na místě. Právě ve smyslu odkazovaného usnesení Nejvyššího soudu není o aktivní legitimaci navrhovatele a) pochyb. Bylo-li v řízení prokázáno, že navrhovatel a) se soudní cestou domáhá vyloučení akcií sepsaných v konkursní podstatě, je aktivní legitimace navrhovatele a) v nadepsaném řízení dána bez ohledu na to, zda bylo jeho žalobě na vyloučení akcií z konkursní podstaty vyhověno. K aktivní legitimaci navrhovatele a) postačuje, že vede vylučovací spor. Z napadeného usnesení tak není zřejmá úvaha soudu prvního stupně, jak může výsledek dalšího řízení přispět k posouzení otázky aktivní legitimace navrhovatele a).

5. Napadené usnesení odvolatel považuje za vnitřně rozporné, když na jedné straně soud prvního stupně konstatuje, že aktivní legitimace navrhovatele a) je dána, avšak na druhé straně za účelem posouzení totožné otázky řízení přerušuje. Výsledek dalšího řízení navíc neposkytne odpověď na otázku, která je pro posouzení aktivní legitimace navrhovatele a) podstatná, a sice zda je navrhovatel a) akcionářem společnosti, resp. uvedená skutečnost nebude promítnuta do výroku rozhodnutí. Odvolatel k tomu poukazuje na odůvodnění rozsudku vydaného v dalším řízení, že důvodem pro zamítnutí vylučovací žaloby navrhovatele a) bylo to, že neunesl břemeno tvrzení a důkazní ohledně skutečnosti, že hromadné akcie, jejichž vyloučení se žalobce v řízení z konkursní podstaty společnosti domáhá, byly do konkursní podstaty společnosti (úpadce) jejím konkursním správcem pojaty a jsou tam zapsány i v době rozhodování ve věci. Výrok rozhodnutí v dalším řízení tedy bude znít pouze tak, že se akcie, jejichž vyloučení se navrhovatel a) domáhá, vylučují z konkursní podstaty, či tak, že se žaloba navrhovatele a) zamítá. Výsledkem dalšího řízení tedy nebude výrok, že navrhovatel a) je vlastníkem uvedených akcií, i kdyby byla otázka vlastnictví v předmětném řízení posuzována. Úvahy Krajského soudu v [obec] ohledně vlastnictví akcií navrhovatele a) budou maximálně promítnuty toliko v odůvodnění rozhodnutí jakožto posouzení předběžné otázky, nikoli však ve výroku. K tomu odvolatel odkazuje, na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 1454/2009 či usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 1 Co 77/2011“

s tím, že soud prvního stupně nemůže být vázán posouzením předběžné otázky týkající se vlastnictví akcií uvedeným pouze v odůvodnění rozhodnutí, aniž by posouzení této otázky bylo přímo předmětem sporu. Necht' soud prvního stupně sám provede dokazování k zjištění skutkového stavu a věc sám právně posoudí.

6. K podanému odvolání se navrhovatel b) vyjádřil tak, že až na zjevnou chybu v psaní ve výroku týkající se Krajského soudu v Praze, když správně má být, před Krajským soudem v [obec]“, se závěry soudu prvního stupně souhlasí a navrhuje po opravě chyby v psaní ve výroku usnesení potvrdit.

7. Navrhovatel b) považuje tvrzení odvolatele za nesprávná. Soupisem akcií do konkursní podstaty společnosti se aktivní legitimace navrhovatele a) ke všem návrhům, kterými coby akcionář zahájil řízení u soudu prvního stupně, stala zcela závislou na rozvazovací podmínce výsledku řízení o vyloučení akcií ze soupisu. Pokud navrhovatel a) spor pravomocně prohraje (lhostejno z jakého důvodu), jeho aktivní legitimace bez dalšího zanikne. Výsledek dalšího řízení není totiž určující pro to, zda je navrhovatel a) akcionářem společnosti, ale pro to, zda právo zahájit a vést řízení v nadepsané věci svědčí jen správci konkursní podstaty společnosti dle § 18 odst. 3 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání. Nejde tedy o otázku akcionářské pozice coby otázky korporátního práva, ale o otázku účinku soupisu akcií do konkursní podstaty coby otázky konkursního práva. Je tudíž zcela hospodárné vyčkat pravomocného výsledku dalšího řízení, navíc za situace, kdy byla žaloba navrhovatele a), byť dosud nepravomocně, v plném rozsahu zamítnuta, a je proto pravděpodobné, že navrhovatel a) svou aktivní legitimaci v budoucnu skutečně ztratí.

8. Společnost se k podanému odvolání nevyjádřila.

9. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadené usnesení soudu prvního stupně a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

10. Z obsahu předloženého spisu se podává, že návrhem soudu došlým dne [datum] se navrhovatel a) domáhá určení, že k hlasům Mgr. [jméno] [příjmení], správce konkursní podstaty úpadce INTERNATIONAL INVEST s. r. o., kterými jakožto osoba vykonávající práva jediného akcionáře v působnosti valné hromady společnosti, přijal dne [datum] rozhodnutí o změně sídla společnosti a s tím souvisejícího čl. 2 stanov, rozhodnutí o změně webových stránek a s tím souvisejícího čl. 2 stanov a rozhodnutí o odvolání navrhovatele a) z funkce předsedy správní rady společnosti ke dni [datum] a o jmenování [jméno] [příjmení] do funkce předsedkyně správní rady společnosti rovněž ke 14. březnu 2019, se nepřihlíží z důvodu zneužití těchto hlasů. Usnesením ze dne 22. listopadu 2019, č. j. 75 Cm 122/2019-24, spojil soud prvního stupně pod stejnou sp. zn. 75 Cm 122/2019 ke společnému řízení i řízení o návrhu navrhovatele b), jímž se domáhá určení, že se k jeho hlasům, kterými jakožto jediný akcionář v působnosti valné hromady společnosti dne [datum] hlasoval o přijetí výše uvedeného, se přihlíží, a určení, že se jedná právě o rozhodnutí jediného akcionáře v působnosti valné hromady společnosti. Stejně pak soud prvního stupně rozhodl usnesením ze dne 3. června 2020, č. j. 75 Cm 122/2019-32, i v případě řízení o návrhu navrhovatele a) o určení, že výše uvedená rozhodnutí navrhovatele b) jsou neplatná. Navrhovatel tvrdí, že je vlastníkem 20 000 ks kmenových akcií na jméno, o jmenovité hodnotě 1 000 Kč každá, [číslo] - [číslo] emitovaných společností, které nahrazuje 1 ks hromadné akcie na jméno [číslo] o jmenovité hodnotě 20 000 000 Kč, - 1 000 ks kmenových akcií na jméno, o jmenovité hodnotě 1 000 Kč každá, [číslo] – [číslo] emitovaných společností, které nahrazuje 1 ks hromadné akcie na jméno [číslo] o jmenovité hodnotě 1 000 000 Kč, - 300 ks kmenových akcií na jméno, o jmenovité hodnotě 1 000 Kč každá, [číslo] – [číslo] emitovaných společností, které nahrazuje 1 ks hromadné akcie na jméno [číslo] o jmenovité hodnotě 300 000 Kč (dále jen, „akcie“), které dokládá jejich kopiemi. Tyto akcie měl navrhovatel b) sepsat v roce 2006 do konkursní podstaty společnosti.

11. Rozsudkem Krajského soudu v [obec] ze dne 20. dubna 2021, č. j. 70 Cm 2/2016-307, bylo rozhodnuto, že se žaloba, již se žalobce /v nadepsaném řízení navrhovatel a) / domáhal vyloučení akcií ze soupisu konkursní podstaty společnosti, zamítá. Z odůvodnění rozsudku se podává, že důvodem pro zamítnutí vylučovací žaloby bylo, že žalobce neunesl břemeno tvrzení a důkazní ohledně skutečnosti, že hromadné akcie, jejichž vyloučení se žalobce v řízení z konkursní podstaty společnosti domáhá, byly do konkursní podstaty úpadce (společnosti) jejím konkursním správcem pojaty a jsou tam zapsány i v době rozhodování ve věci. Rozsudek dosud nenabyl právní moci, žalobce /zde navrhovatel a) / proti němu podal odvolání.

12. Z notářského zápisu ze dne [datum], sp. zn. NZ 119/ 2019, se podává rozhodnutí navrhovatele b) v působnosti valné hromady společnosti o změnách stanov společnosti co do změny sídla a webových stránek, o odvolání navrhovatele a) z funkce předsedy správní rady a o jmenování nové předsedkyně správní rady.

13. Z výpisu z obchodního rejstříku společnosti dostupného na [webová adresa] se podává dosavadní předsednictví správní rady navrhovatele a) a skutečnost, že usnesením ze dne 4. září 2006, č. j. 39 (10) K 18/2002-1522, byl na majetek společnosti prohlášen konkurs; konkursním správcem byl jmenován Mgr. [jméno] [příjmení].

14. Podle § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. pokud soud neučiní jiná vhodná opatření, může řízení přerušit, jestliže probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu, nebo jestliže soud dal k takovému řízení podnět.

15. Odvolací soud při přezkumu rozhodnutí týkajících se aplikace § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. vychází konstantně z judikaturního výkladu shrnutého výstižně Nejvyšším soudem např. v usnesení ze dne 26. června 2018, sp. zn. 27 Cdo 3775/2017, dostupném na [webová adresa], podle něhož, „Ustanovení § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. neukládá soudu povinnost přerušit řízení, probíhá-li jiné řízení, v němž je řešena otázka významná pro rozhodnutí ve věci, ale pouze soud k takovému postupu opravňuje, a proto závisí na uvážení soudu, zda řízení přeruší.“ (...), „Důvody k přerušení řízení podle § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. jsou dány zejména v případech, kdy probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu. Musí jít o otázku, která má podstatný význam pro řešení daného případu, která se vztahuje k danému skutkovému stavu a kterou si soud může vyřešit sám podle § 135 odst. 2 o. s. ř. [ulice] důvod pro přerušení řízení spočívá v hospodárnosti řízení, tedy v tom, aby stejná otázka nebyla posuzována nadbytečně dvakrát.“ (...), „Při úvaze o tom, zda řízení přeruší podle § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř., by soud měl proto posoudit, zda vyčkání výsledku vedlejšího řízení bude i z hlediska délky původního (hlavního) řízení účelné, nebo zda si otázku, která může mít význam pro jeho rozhodnutí, vyřeší předběžně sám. Přitom by měl postupovat podle okolností konkrétního případu, zejména s ohledem na to, zda v řízení nelze učinit jiná vhodná opatření, a také s ohledem na celkovou délku řízení, o kterou se nutně prodlouží původní řízení.“

16. Podle soudu prvního stupně je pro posouzení návrhů navrhovatele a), tj. pro řízení o neplatnost rozhodnutí Mgr. [jméno] [příjmení] a pro řízení, že se k hlasům Mgr. [jméno] [příjmení], nepřihlíží, zcela stěžejní, aby byl navrhovatel a) aktivně věcně legitimován k jejich podání. Navrhovatel a) svou aktivní věcnou legitimaci k oběma návrhům dovozuje ze skutečnosti, že je akcionářem společnosti, což dokládá kopiemi akcií na jméno emitovaných společností. K tomu soud prvního stupně odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. dubna 2009, sp. zn. 29 Cdo 2157/2007, a konstatoval, že aktivní věcná legitimace navrhovatele a), jakožto akcionáře, jehož akcie byly sepsány do konkursní podstaty účastnice, je k podání návrhu v řízení o neplatnost rozhodnutí Mgr. [jméno] [příjmení] dána po dobu do pravomocného skončení řízení o vylučovací žalobě. Jelikož řízení o vylučovací žalobě pro podání odvolání proti rozsudku ve věci samé stále probíhá, soud prvního stupně dovodil, že pro určení aktivní věcné legitimace navrhovatele a) je třeba vyčkat pravomocného rozhodnutí o vylučovací žalobě, a proto řízení v nadepsané věci přerušil. S tímto závěrem se však odvolací soud neztotožnil.

17. V usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. dubna 2009, sp. zn. 29 Cdo 2157/2007, na který soud prvního stupně přílehavě odkazuje, Nejvyšší soud vyslovil a odůvodnil závěr, že, akcionář, jehož akcie byly sepsány do konkursní podstaty, je do uplynutí lhůty k podání vylučovací žaloby a po dobu do pravomocného skončení řízení o této žalobě (§ 19 zákona o konkursu a vyrovnání) věcně legitimován k podání návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí, přijatých správcem konkursní podstaty jako jediným akcionářem v působnosti valné hromady (§ 183, § 131 odst. 1 a § 190 obch. zák.)⁴. Navrhovatel a) v nadepsaném řízení tvrdí, že je akcionářem společnosti, což dokládá příslušnými listinami, a současně podal žalobu na vyloučení akcií ze soupisu konkursní podstaty společnosti, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto.

18. S ohledem na výše uvedené odvolací soud dospěl k závěru, že aktivní legitimace navrhovatele a) je v intencích citovaného usnesení Nejvyššího soudu dána po dobu do pravomocného rozhodnutí soudu o vylučovací žalobě, a tudíž není třeba vyčkávat okamžiku pravomocného rozhodnutí ve věci. Důvod k přerušení nadepsaného řízení pro zjištění aktivní legitimace navrhovatele a) v předmětném řízení není dán. Odvolateli lze přisvědčit v tom, že výsledek řízení o vylučovací žalobě navíc ani neposkytne odpověď na otázku, která je pro posouzení aktivní legitimace navrhovatele a) podstatná, a sice zda navrhovatel a) je či není akcionářem společnosti. Je zapotřebí zdůraznit, že posouzením předběžné otázky, jež není vtěleno do výroku rozhodnutí, není soud vázán (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. června 2009, sp. zn. 23 Cdo 1454/2009). Nebude-li proto avizovaná otázka /vlastnictví akcií a s tím související vyřešení aktivní legitimace navrhovatele a) / řešena ve výroku rozhodnutí, soud ji s přihlédnutím k řečenému nebude vázán; bude mít tedy možnost ji samostatně s přihlédnutím k uplatněným námitkám po provedeném dokazování posoudit. Přerušení daného řízení není dle odvolacího soudu vhodným a hospodárným opatřením, neboť otázka aktivní legitimace navrhovatele a) k podání návrhů v nadepsaném řízení pravomocným rozhodnutím v řízení o vylučovací žalobě nebude nikterak vyřešena, resp. závazným způsobem postavena najisto.

19. S ohledem na shora uvedené skutečnosti odvolací soud proto usnesení soudu prvního stupně změnil tak, že se nadepsané řízení do pravomocného skončení řízení vedeného u Krajského soudu v [obec] pod sp. zn. 70 Cm 2/2016 nepřerušuje / § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné jen za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.; lze je podat ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Praha 1. prosince 2021

Mgr. Kateřina Horáková
předsedkyně senátu